

špeditera, kada postupa na osnovu izričitog, pismenog naloga komitentaza osiguranje, da vodi računa da je osiguravač solventan u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju. Ovo rešenje čini se da je u skladu sa osnovnim pravilom u vezi sa obavezama špeditera, a to je da špediter ne odgovara za rad trećih lica, već samo za njihov savestan i stručan izbor pažnjom dobrog privrednika (Carić, 1995, 1382; Jovanović, 1997, 172). Međutim, navedena obaveza špeditera u francuskom pravu naglašala bi proveru finansijskog stanja društva za osiguranje kroz završne račune i na druge adekvatne načine, što izvesno produžava vreme i angažuje druge resurse za ispunjenje ove obaveze. Ovde treba imati u vidu da su velike brokerske kuće, kojima je to glavna delatnost, sposobne da sopstvenim resursima same izrade nezavisnu finansijsku analizu osiguravača, dok isto ne važi i za one manje (Jovanović, 2007, 91). Zato smatramo da je ova obaveza nesrazmeran teret za poslovanje špeditera. U holandskom pravu, izričito se naglašava da špediter ne preuzima nikakvu odgovornost, ni obaveze u slučaju nesolventnosti osiguravača, brokera ili posrednika u osiguranju (*Nederlandse expeditievoorwaarden, Algemene Voorwaarden van Fenex*, 2018, čl. 7, st. 2).

U svim pravnim sistemima civilnog prava savestan izbor društva za osiguranje proizlazi iz suštine bavljenja posredničkom delatnošću u osiguranju i obaveze postupanja sa pažnjom dobrog privrednika. Ova obaveza špeditera u domaćem pravu, trebalo bi da proizlazi iz jedne druge obaveze koja je propisana važećim Zakonom o osiguranju (čl. 94, st. 2, tač. 4) po kojoj je posrednik u osiguranju dužan da navede razloge za date savete u

vezi sa predloženim ugovorom o osiguranju, odnosno da obrazloži zašto je izabrao određeno društvo za osiguranje sa kojim predlaže zaključenje ugovora o osiguranju.

3. ZAKLJUČAK

Iako propisi koji se donose na nivou Evropske unije imaju za cilj unapređenje položaja fizičkog lica u svojstvu potrošača, oni ne unapređuju pravni položaj pravnih lica – korisnika usluga imajući u vidu izričite odredbe o izuzeću od primene zaštitnih propisa na pravna lica i lica koja u sklopu svoje profesije pružaju usluge. Ipak, u najnovijim verzijama uslova poslovanja špeditera u uporednom pravu primetna je izvesna evolucija, iako skromna, u smeru zaštite interesa špediterovog komitenta. Tako uslovi poslovanja špeditera i dalje samo šturo regulišu po neku situaciju u vezi sa zaključenjem ugovora o osiguranju i propisuju šta se u tim okolnostima smatra postupanjem u najboljem interesu komitenta. Međutim i u tim situacijama se koriste prilično neodređeni izrazi kao što su „uobičajeni tržišni uslovi” (nemački uslovi) ili „redovni rizici” (francuski uslovi), kao što je konfuzno i korišćenje izraza „najbolji interes” kada njegova sadržina nije preciznije regulisana na sveobuhvatan način. Zbog toga će i dalje sudska praksa imati važnu ulogu da prema datim okolnostima pojedinačnog slučaja utvrđuje koji je bio najbolji interes ugovarača osiguranja uopšte, a posebno špediterovog klijenta prilikom zaključenja ugovora o osiguranju.

Prof. dr Slobodan Jovanovic
Association for Insurance Law of Serbia

Intermediary conduct in the best interest of the insured and duties of the freight forwarder related to insurance of the client interest

UDC: 368:347.763
Professional paper

SUMMARY

An interest in insurance law arises as a significant legal institute which is a condition for the validity of an insurance contract. Acting in the best interests is the standard by which the conscientiousness and fairness of the conduct of insurance intermediaries in the performance of contractual obligations are assessed. It is an obligation of an insurance intermediary established

to improve the protection of a weaker counterparty. This obligation also occurs with providers of other services whose primary activity is not insurance mediation, such as lawyer or freight forwarding services.

The paper analyzes the obligation to act in the best interests of the insured in general and in the legal relationship of freight forwarding with insight into the legal theory and business conditions of domestic and foreign freight forwarding companies.

Key words: best interest, needs, intermediary, insurance, risks, freight forwarder, client

LITERATURA (REFERENCES)

Allgemeine Deutsche Spediteurbedingungen 2017 – ADSp 2017, Bundesverband Spedition und Logistik e. V. (DSLVL), 1. Januar 2017.

Allgemeine Österreichische Spediteurbedingungen (AÖSp), Wirtschaftskammer Österreich, Wien, Stand: 09.01.2018.

Brown, H. R. (1998). *Marine insurance – Cargo practice*, Volume Two, Fifth Edition. London: Witherby & Co. Ltd.

De Geyter, S. (February 22, 2007). *Serving the Client's Best Interest is Not Always in the Client's Best Interest!*, Available at: <http://www.searchengineguide.com/stoney-degeyter/serving-the-cli.php>, 17. 9. 2019.

Directive (EU) 2016/97 of the European Parliament and of the Council of 20 January 2016 on insurance distribution (recast) (Direktiva o distribuciji osiguranja), *Official Journal of the European Union*, L 26, 2.2.2016.

Zakon o osiguranju, *Službeni glasnik RS*, br. 139/2014.

Jovanović, S. (1997). *Obaveze špeditera u vezi zaštite komitenta u jugoslovenskom i uporednom pravu*, magistarska teza. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet.

Jovanović, S. (2007). Uloga posrednika i zastupnika osiguranja u zaključivanju, izvršavanju i produženju ugovora o osiguranju i prirodi i sadržini ugovora koje oni zaključuju sa klijentima u pravu Velike Britanije i srpskom pravu, Milanković-Vasović, Lj. (glavni i odgovorni urednik) u: *Posrednici i zastupnici osiguranja u pravu EU i srpskom pravu* (73–95). Beograd: INTERMEX.

Jovanović, S. (2016). *Pravo osiguranja*. Novi Sad: Privredna akademija.

Jovanović, S. (2019). Značaj instituta interesa osiguranja u srpskom i uporednom pravu, *Versicherungsgeschichte* →

Österreichs – Ethik – Nachhaltigkeit – Versicherung, (Istorija osiguranja Austrije – Zbornik), Band XIII. Beograd – Wien. (prihvaćeno za objavljivanje).

Nederlandse expeditievoorwaarden, Algemene Voorwaarden van Fenex (Nederlandse Organisatie voor Expeditie en Logistiek) op 1 mei 2018.

Nikolić, M. (redaktor). (2007). *Rečnik srpskoga jezika*. Novi Sad: Matica srpska.

Opšte uzanse za promet robom, *Službeni list FNRJ*, br. 15/1954.

Opšti uslovi poslovanja međunarodnih logističara i špeditera Srbije, *Službeni glasnik Republike Srbije*, br. 105/2008.

Pavić, D. (1982). *Pomorsko osiguranje*, knjiga prva. Zagreb: Croatia.

Regulation Best Interest: The Broker-Dealer Standard of Conduct, 17 CFR Part 240, [Release No. 34-86031; File No. S7-07-18] RIN 3235-AM35, June 5, 2019, Securities and Exchange Commission, Washington.

Seager, D. (April 8, 2019). Are you really working in the best interest of clients?, *Modern Law Magazine*, available at: <https://www.modernlawmagazine.com/news/are-you-really-working-in-the-best-interest-of-clients/>.

Slavnić, J. (2018). Obaveza distributera osiguranja da u obavljanju poslova postupa pošteno, korektno i profesionalno, *Evropska revija za pravo osiguranja*, 17(2), 8–27.

Carić, S. (1995). Komentar uz čl. 837, Perović, S. (gl. redaktor) u: *Komentar Zakona o obligacionim odnosima*, knjiga II. Beograd: Savremena administracija.

Conditions Générales de Vente régissant les opérations effectuées par les opérateurs de transport et/ou de logistique (CGV-TLF), Union des entreprises de transport et logistique de France, le 1er janvier 2017.

Šulejić, P. (2005). *Pravo osiguranja*. Beograd: Dosije.